

2020-08-25

PERSCOMMUNIQUÉ

Links:

[NBB.Stat](#)

[Algemene informatie](#)

Maandelijke conjunctuurenquête bij de bedrijven – augustus 2020

Ondernemersvertrouwen lichtjes verbeterd in augustus

- De conjunctuurbarmeter blijft in augustus aantrekken, voor de vierde maand op rij.
- Het ondernemingsklimaat verbeterde in de verwerkende nijverheid en de dienstverlening aan bedrijven. Het vertrouwen nam daarentegen af in de bouwnijverheid en de handel.

In de verwerkende nijverheid blijven de ondernemers hun huidige situatie, met name hun voorraadpeil, gunstiger beoordelen. Ze verwachten ook dat de werkgelegenheid de komende drie maanden verder zal aantrekken.

In de dienstverlening aan bedrijven stijgt de indicator dankzij optimistischer vooruitzichten voor de eigen bedrijfsactiviteit en de algemene marktvraag.

De achteruitgang in de bouwnijverheid is het gevolg van een inkrimping van het orderbestand en een aanzienlijk verminderde benutting van het materieel. De bedrijfsleiders verwachten echter dat de vraag in de volgende drie maanden enigszins zal toenemen.

In de handel, waar de indicator opnieuw is gedaald na een forse opflakking in juli, zijn alle componenten verslechterd, met name die over de werkgelegenheidsvooruitzichten en, nog meer, de prognoses voor de bestellingen bij de leveranciers.

De algemene synthetische afgevlakte curve, die de onderliggende conjunctuurtrend weergeeft, is opwaarts gericht, als gevolg van de positieve resultaten van de voorgaande maanden.

Conjunctuurindicatoren

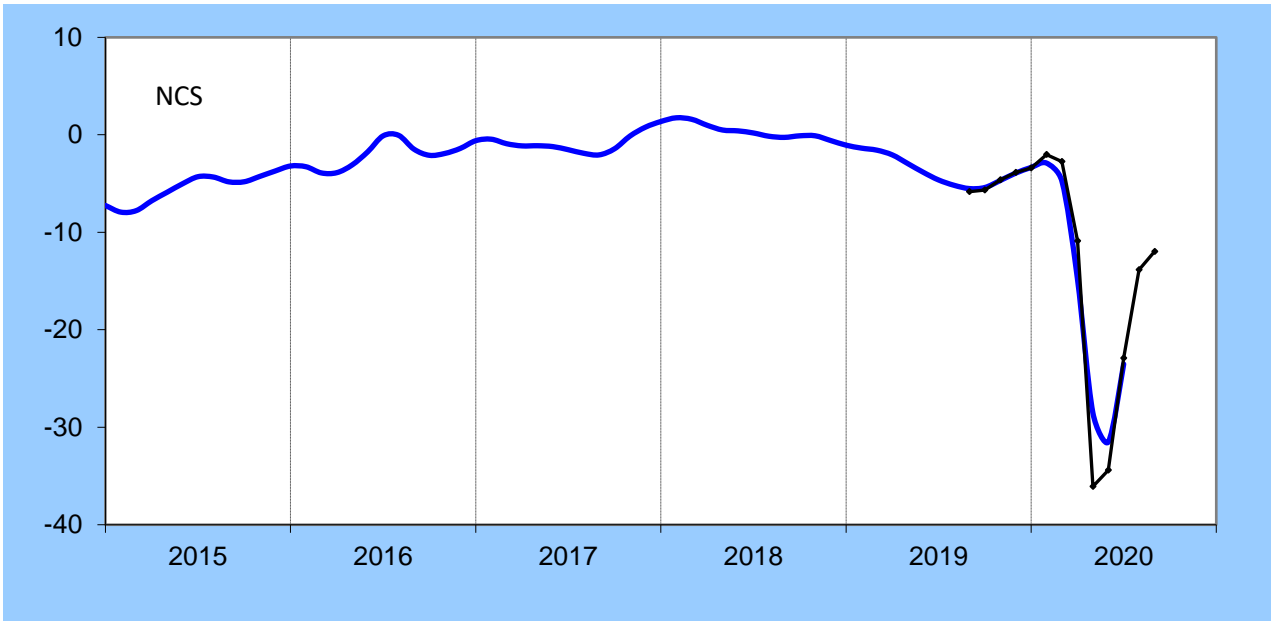
	Synthetische bruto curve			Synthetische afgevlakte curve ¹
	juli 2020	augustus 2020	Verandering in punten	Verandering in punten
Verwerkende nijverheid	-17,7	-14,0	3,7	-6,1
Dienstverlening aan de bedrijven	-8,1	-5,8	2,3	-4,6
Bouwnijverheid	-1,5	-5,4	-3,9	-2,4
Handel	-17,9	-23,4	-5,5	-3,9
Algemene synthetische curve	-13,9	-12,0	1,9	8,0

¹ Ten opzichte van de brutocurve vertoont de afgevlakte curve een vertraging van twee maanden voor de algemene curve en van vier maanden voor de bedrijfstakken. Dit betekent dat de algemene afgevlakte indicator beter de recente ontwikkelingen – en dus de stijgingen van de laatste maanden – weerspiegelt dan de afgevlakte indicatoren per bedrijfstak.

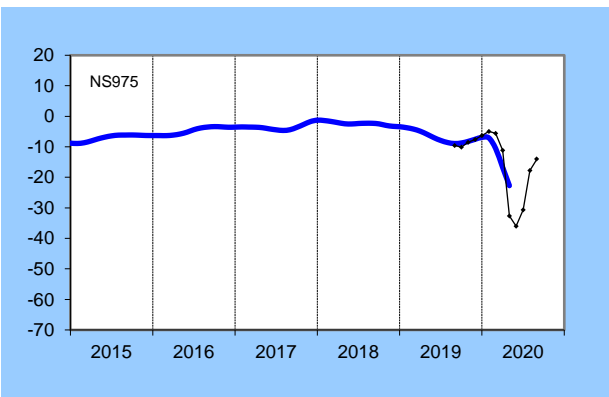
Bron: NBB.

GRAFIEK 1 - SYNTHETISCHE CURVEN

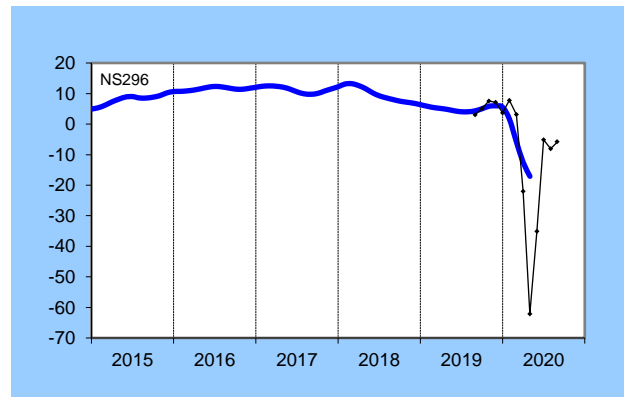
ALGEMENE SYNTHETISCHE CURVE

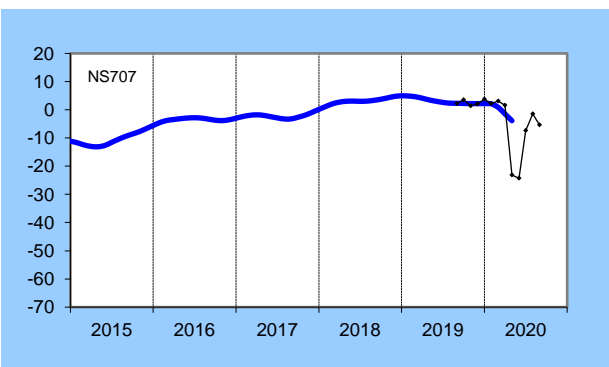
VERWERKENDE NIJVERHEID

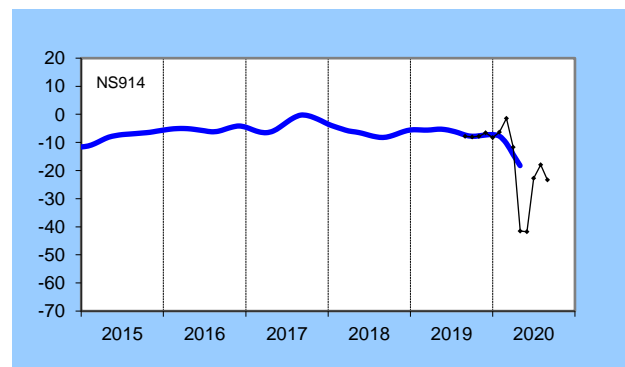
DIENSTVERLENING AAN BEDRIJVEN

BOUWNIJVERHEID

HANDEL

— Seizoengezuiverde en afgevlakte reeks
Bron: NBB

◆◆ Seizoengezuiverde reeks

SYNTHETISCHE CURVEN EN ONDERLIGGENDE COMPONENTEN

TABEL 1

Seizoengezuiverde saldi van de antwoorden "stijging" of "hoger dan normaal" (+) en "daling" of "lager dan normaal" (-).	1980-2020 ¹			Bruto reeks				Afgevlakte reeks			
	Min.	Max.	Avg.	2020				2020			
				Mei	Juni	Juli	Aug.	Maart	April	Mei	Juni
Algemene synthetische curve	- 36,1	+ 9,2	- 7,2	- 34,4	- 22,9	- 13,9	- 12,0	- 14,7	- 28,5	- 31,5	- 23,5
Curve verwerkende nijverheid	- 36,0	+ 6,0	- 10,2	- 36,0	- 30,6	- 17,7	- 14,0	- 16,6	- 22,7	.	.
Beoordeling gezamenlijke orderpositie	- 57,7	+ 10,0	- 21,4	- 57,7	- 53,9	- 43,8	- 40,3	- 30,0	- 36,6	.	.
Beoordeling peil van de voorraden ²	- 12,9	+ 25,0	+ 5,9	+ 15,7	+ 18,4	+ 2,2	- 6,0	+ 4,1	+ 4,5	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 41,4	+ 8,0	- 8,5	- 33,7	- 25,4	- 14,8	- 9,6	- 14,7	- 20,0	.	.
Vooruitzichten van de vraag	- 37,9	+ 15,0	- 4,9	- 36,8	- 24,8	- 10,1	- 12,3	- 13,3	- 19,7	.	.
Curve dienstverlening aan bedrijven	- 62,1	+ 34,0	+ 9,6	- 35,1	- 5,1	- 8,1	- 5,8	- 12,5	- 17,1	.	.
Beoordeling uitgeoefende activiteit	- 71,6	+ 20,0	- 5,3	- 71,6	- 59,8	- 42,1	- 43,8	- 25,1	- 37,4	.	.
Vooruitzichten activiteit	- 70,7	+ 51,7	+ 22,0	- 11,0	+ 31,3	+ 13,1	+ 18,6	- 2,2	- 5,2	.	.
Vooruitzichten van de marktvraag	- 59,9	+ 45,0	+ 13,4	- 22,6	+ 13,3	+ 4,8	+ 7,9	- 13,2	- 16,1	.	.
Curve bouw	- 39,0	+ 24,3	- 7,0	- 24,3	- 7,3	- 1,5	- 5,4	- 1,5	- 3,9	.	.
Verloop orderbestand	- 52,0	+ 40,0	- 4,2	- 29,2	- 6,5	+ 6,9	- 1,8	- 2,2	- 3,9	.	.
Verloop ingeschakeld materieel	- 38,4	+ 24,0	+ 1,6	- 38,4	- 3,2	+ 4,0	- 7,5	- 0,0	- 1,8	.	.
Beoordeling orderbestand	- 74,0	+ 30,0	- 22,2	- 8,0	- 5,0	- 8,0	- 5,1	- 2,4	- 3,5	.	.
Vooruitzichten van de vraag	- 39,0	+ 21,0	- 3,0	- 21,6	- 14,6	- 8,8	- 7,3	- 3,4	- 8,8	.	.
Curve handel	- 41,8	+ 16,0	- 2,5	- 41,8	- 22,7	- 17,9	- 23,4	- 14,3	- 18,2	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 33,0	+ 18,0	+ 1,3	- 33,0	- 19,2	- 18,9	- 23,6	- 11,1	- 15,2	.	.
Vooruitzichten van de vraag	- 56,0	+ 29,0	- 0,6	- 52,2	- 22,5	- 22,5	- 24,9	- 15,9	- 19,9	.	.
Vooruitzichten bestellingen bij leveranciers	- 40,1	+ 15,0	- 7,5	- 40,1	- 26,5	- 12,4	- 21,7	- 17,5	- 21,4	.	.

¹ Minimum, maximum en gemiddelde waarde van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1980.

² Een positief, respectievelijk negatief saldo, betekent dat de voorraden volgens het oordeel van de bedrijfsleiders respectievelijk hoger, lager dan normaal voor het seizoen beoordeeld worden. Bij de berekening van de synthetische curven wordt het teken van deze indicator daarom geïnverteerd.

OVERIGE INDICATOREN VAN HET CONJUNCTUURONDERZOEK

TABEL 2

Seizoengezuiverde saldi van de antwoorden "stijging" of "hoger dan normaal" (+) en "daling" of "lager dan normaal" (-).	1980-2020 ¹			Bruto reeks				Afgevlakte reeks				
	Min.	Max.	Avg.	2020				2020				
				Mei	Juni	Juli	Aug.	Maart	April	Mei	Juni	
Verwerkende nijverheid												
Verloop productietempo	- 53,0	+ 20,0	- 1,0	- 51,6	- 7,8	+ 9,0	+ 7,2	- 6,2	- 7,1	.	.	
Verloop binnenlandse bestellingen	- 48,7	+ 16,0	- 7,8	- 48,7	- 24,6	+ 7,5	- 7,5	- 16,4	- 19,7	.	.	
Verloop buitenlandse bestellingen	- 56,3	+ 30,0	- 2,7	- 56,3	- 14,2	+ 15,3	+ 11,2	- 7,8	- 10,5	.	.	
Beoordeling buitenlandse orderpositie	- 61,0	+ 10,0	- 22,9	- 56,7	- 54,1	- 43,0	- 37,6	- 32,1	- 37,5	.	.	
Verloop van de prijzen	- 21,0	+ 24,0	+ 0,9	- 12,7	- 14,7	- 4,7	- 0,2	- 4,2	- 5,2	.	.	
Vooruitzichten van de prijzen	- 24,0	+ 43,0	+ 6,5	- 10,5	- 4,9	- 0,4	+ 1,3	- 3,6	- 4,9	.	.	
Bezettingsgraad productievermogen												
(in procenten van het totale productievermogen)	70,1	84,6	78,9	-	-	73,3	-					
Bron: driemaandelijks enquête naar het productievermogen												
Dienstverlening aan bedrijven												
Verloop van de activiteit	- 73,0	+ 37,0	+ 9,5	- 44,8	- 21,5	+ 29,4	+ 4,4	- 5,4	- 12,7	.	.	
Verloop van de werkgelegenheid	- 49,4	+ 34,0	+ 6,7	- 36,0	- 35,8	- 9,5	+ 8,4	- 12,2	- 19,6	.	.	
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 35,0	+ 48,0	+ 17,1	- 11,9	+ 7,3	- 2,8	- 0,1	- 0,7	- 5,4	.	.	
Verloop van de prijzen	- 15,8	+ 12,0	+ 1,8	- 6,2	- 7,1	- 4,8	- 2,0	- 1,9	- 2,9	.	.	
Vooruitzichten van de prijzen	- 13,0	+ 30,0	+ 6,7	+ 1,9	+ 3,0	+ 6,5	+ 3,6	+ 4,5	+ 3,9	.	.	
Bouw												
Verloop van de activiteit	- 66,6	+ 34,7	- 4,4	- 58,8	+ 2,7	+ 8,8	- 5,0	- 0,9	- 2,5	.	.	
Verloop van de werkgelegenheid	- 38,0	+ 22,0	- 5,2	- 27,0	- 2,0	+ 1,7	- 2,0	- 1,5	- 1,9	.	.	
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 50,0	+ 30,0	- 4,6	- 0,5	+ 0,4	- 3,5	+ 3,5	+ 5,3	+ 2,9	.	.	
Verloop van de prijzen	- 27,1	+ 32,0	- 2,0	- 3,7	- 7,0	- 6,2	- 4,7	- 1,7	- 3,3	.	.	
Vooruitzichten van de prijzen	- 20,6	+ 46,0	+ 5,1	- 1,1	- 1,8	- 1,1	- 0,2	+ 1,9	+ 0,0	.	.	
Handel												
Verloop van de omzet	- 50,1	+ 43,0	- 0,6	- 50,1	- 6,6	- 3,3	- 7,6	- 6,4	- 6,9	.	.	
Beoordeling omzetverloop	- 50,0	+ 28,0	- 9,3	- 45,4	- 26,1	- 7,4	- 26,7	- 14,8	- 19,4	.	.	
Beoordeling peil van de voorraden ²	- 12,9	+ 38,1	+ 12,2	+ 38,1	+ 20,0	+ 7,3	+ 7,3	+ 19,2	+ 21,8	.	.	
Verloop van de prijzen	- 20,0	+ 50,0	+ 1,8	- 1,4	- 17,7	- 13,0	- 9,6	+ 1,2	- 0,8	.	.	
Vooruitzichten van de prijzen	- 11,0	+ 66,2	+ 11,1	- 10,9	+ 4,1	- 3,4	+ 1,3	+ 4,2	+ 1,6	.	.	

¹ Minimum, maximum en gemiddelde waarde van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1980.

² Een positief, respectievelijk negatief saldo, betekent dat de voorraden volgens het oordeel van de bedrijfsleiders respectievelijk hoger, lager dan normaal voor het seizoen beoordeeld worden.

Trimestriële enquête bij de ondernemingen naar de kredietvoorwaarden – juli 2020

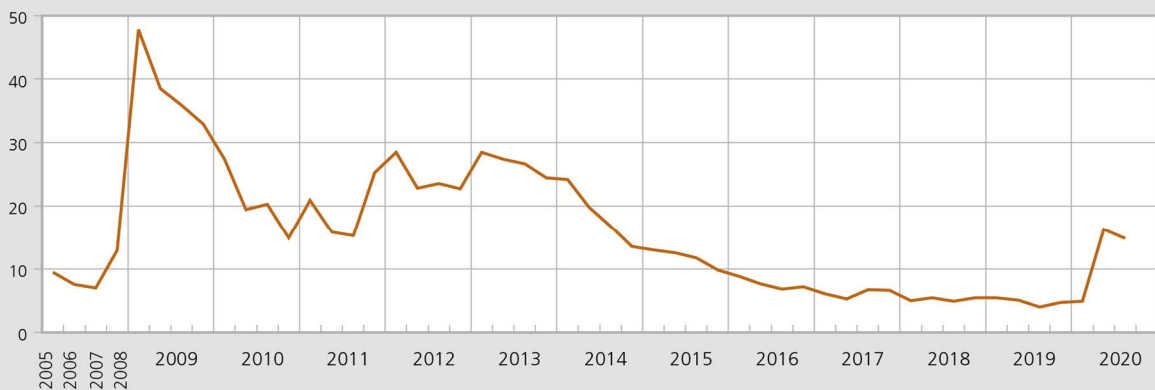
De ondernemingen zien een lichte verbetering van de kredietvoorwaarden

Uit de in juli 2020 gehouden kwartaalenquête naar de beoordeling van de kredietvoorwaarden door de ondernemingen blijkt dat de algemene voorwaarden voor de toegang tot bankkrediet, die in april 2020 fors waren verslechterd vanwege de gezondheids crisis, amper verbeterd zijn. Zo beliep het percentage van ondernemingen dat de kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert in juli 14,9 %, tegen 16,3 % in april.

Uit de resultaten naar bedrijfstak blijkt dat de kredietvoorwaarden ten opzichte van de voorgaande drie maanden als minder belemmerend werden beschouwd in de diensten aan ondernemingen (van 19,4 % tot 15,4 %) en, in mindere mate, in de bouwnijverheid (van 12,7 % tot 11,6 %). In de verwerkende nijverheid nam de perceptie inzake kredietbelemmering daarentegen zeer licht toe (van 14,3 % tot 14,8 %).

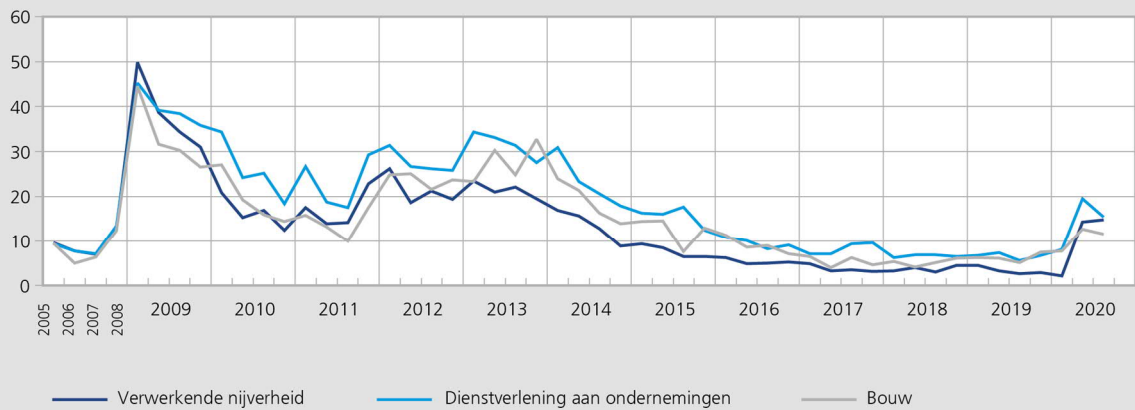
Uit de opsplitsing naar ondernemingsgrootte blijkt dat de kredietvoorwaarden enkel in de kleine ondernemingen (minder dan 50 werknemers) als minder strak werden ervaren. In alle andere ondernemingscategorieën is de perceptie van de kredietbelemmering verder toegenomen, vooral in de zeer grote ondernemingen (vanaf 500 werknemers).

GRAFIEK 2 – PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹ – GEZAMENLIJKE INDICATOR

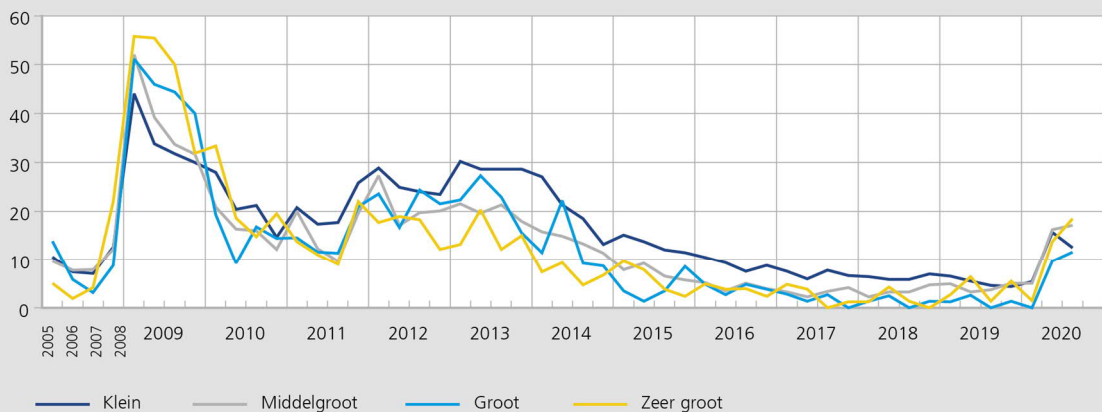
Bron: NBB – trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

GRAFIEK 3 – PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹ – OPSPLITSING NAAR BEDRIJFSTAK

Bron: NBB – trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

GRAFIEK 4 – PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹ – OPSPLITSING NAAR ONDERNEMINGSGROOTTE²

Bron: NBB – trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

² Klein = 1-49 werknemers; middelgroot = 50-249 werknemers; groot = 250-499 werknemers; zeer groot = 500 werknemers of meer.

TABEL 3 INDICATOR INZAKE DE PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹

	07-2019	10-2019	01-2020	04-2020	07-2020
Gezamenlijke indicator ²	4,0	4,7	5,0	16,3	14,9
Naar bedrijfstak					
Verwerkende nijverheid	2,6	2,9	2,2	14,3	14,8
Diensten aan bedrijven	5,6	6,7	8,1	19,4	15,4
Bouwnijverheid	5,1	7,4	7,7	12,7	11,6
Naar ondernemingsgrootte ³					
Klein	4,6	4,4	5,4	15,7	12,5
Middelgroot	3,7	5,1	5,1	16,3	17,2
Groot	0,0	1,3	0,0	9,7	11,6
Zeer groot	1,4	5,5	1,5	13,7	18,5

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

² Gewogen gemiddelde van de verwerkende nijverheid, de diensten aan bedrijven en de bouwnijverheid (criterium voor weging: uitstaande schulden bij kredietinstellingen). Binnen de bedrijfstakken worden de antwoorden van de bedrijven evenwel ongewogen berekend.

³ Klein: 1-49 werknemers; middelgroot: 50-249 werknemers; groot: 250-499 werknemers; zeer groot: 500 werknemers of meer.

Methodologie inzake de « perceptie van de kredietbelemmering » door de ondernemingen

De Nationale Bank van België (NBB) publiceert een indicator in het kader van de kwartaalenquête naar de kredietvoorwaarden die ze bij de ondernemingen houdt. Die indicator van de « perceptie van de kredietbelemmering » weerspiegelt welk percentage van de ondernemingen de huidige kredietvoorwaarden ongunstig interpreteert.

Die indicator blijkt, wat zijn statistische eigenschappen betreft, interessanter te zijn dan een indicator die het percentage gunstige interpretaties of het verschil tussen de gunstige en de ongunstige appreciaties zou weergeven. Hij is bovendien eenvoudig interpreteerbaar, aangezien de stijging (daling) ervan betekent dat de ondernemingen oordelen dat de kredietvoorwaarden strenger (soepeler) worden.

De door de NBB samengestelde indicator van de perceptie van de kredietbelemmering is sinds januari 2009¹ driemaandelijks beschikbaar.

¹ De resultaten van de driemaandelijks enquête naar de kredietvoorwaarden, uitgevoerd bij ondernemingen, worden tevens opgenomen en becommentarieerd in het driemaandelijks communiqué van het Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen en dit samen met de Belgische resultaten van de ESCB-Bank Lending Survey.

(http://www.nbb.be/doc/DQ/BLS/NL/BLS_home.htm).